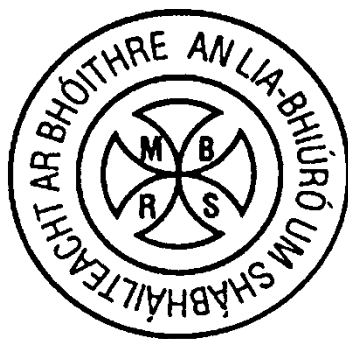

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2015

**AN LIA-BHIÚRÓ UM SHÁBHÁILTEACHT
AR BHÓITHRE**

CLÁR

Réamhrá an Stiúrthóra	3
Misean	4
Feidhmeanna an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre	4
Saincheisteanna Suntasacha	6
Samplaí arna bhfáil le haghaidh Anailíse	7
An Clár um Alcól san Fhuil agus san Fhual	7
An Clár um Dhrugaí san Fhuil, san Fhual agus i Sreabhán Béil	11
An Clár um Alcól san Anáil	20
Finné Gairmiúil	24
Dearbhú Cáilíochta	24
Faisnéis Airgeadais	24
Rialachas Corparáideach	24
Saoráil Faisnéise	29
Soláthar Foirne	29
Comhdhálacha, Oiliúint & Láithreoireachtaí Seimineáir	31
Ídiú Fuinnimh	34
Séanadh Dílíthiúil	34

Réamhrá an Stiúrthóra

Tá áthas orm an réamhrá seo a scríobh le Tuarascáil Bhliantúil 2015 de chuid an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre lena dtugtar roinnt de na forbairtí sa bhliain chun suntais. Leagtar amach achoimre leis an tuarascáil seo de ghníomhaíochtaí agus d'fheidhmíocht an Bhiúró agus an ról ríthábhachtach atá aige i Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre.

In 2015 b'ionann líon iomlán na samplaí a fuarthas agus a anailísíodh le haghaidh alcól san fhuil, san fhual agus san anáil agus le haghaidh drugaí san fhuil agus san fhual agus 9,126. Ba é an patrún déimeagrafach is mó i dtaca le samplaí ó thiománaithe a cuireadh isteach ná gur tháinig iad ó thiománaithe fireannacha níos óige fós. B'ionann meánleibhéal de thiúchan alcóil san fhuil agus 119.6mg/100ml fola, 147mg/100ml fuail agus 48.6µg/100ml anála. Ba iad an dá aicme de dhrugaí meisciúla is leitheadúla a dearbhaíodh tar éis tástála ná aicmí cannabais agus beinsidhé-asaipín.

Ceadaíodh leis an Acht um Thrácht ar Bhóithre 2014 go dtófaí samplaí fola ó thiománaithe éagumasacha agus in 2015 sa chéad bhliain iomlán dá chur chun feidhme fuarthas 12 shampla dá leithéid.

Lean an Biúró le hionstraimí agus gairis a fhaomhadh, a sholáthar agus a thástáil d'úsáid an Gharda Síochána agus sholáthair sé 5,000 pacáí le haghaidh samplaí fola agus fuail don Gharda Síochána ar fud na tíre.

Choinnigh an Biúró an creidiúnú ISO 17025 dá chuid in 2015 le haghaidh na ceithre chlár príomhúla dá chuid a bhaineann le tástáil le haghaidh ábhair mheisciúla. Cuireadh roinnt modhanna tástála um dhrugaí i sreabhán béil le liosta an raon feidhme solúbtha in 2015 le bheith athbheithnithe agus faofa ag Bord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú. In 2015 lean an Biúró le cúrsaí oiliúna d'oibreoirí agus do mhaoirseoirí a sholáthar maidir leis na 86 ionstraim Evidenzer IRL i stáisiún an Gharda Síochána agus rinneadh 7 gcúrsa da leithéid a thionól do 137 oibreoirí agus 67 maoirseoirí le linn 2015.

Rinneadh dul chun cinn suntasach maidir le próiseas soláthair le haghaidh na gairis scagthástála cois bóthair atá ann a athsholáthar le linn 2015 agus leanfar leis an bpróiseas in 2016.

Rinneadh an tairiscint le haghaidh gairis tástála ceimiceán cois bóthair le haghaidh drugaí a chur i gcrích in 2015 agus rinne an Biúró comhaontú creatlaí lena ligfeadh d'fhaomhadh, soláthar agus tástáil na ngaireas réamhthástála le haghaidh drugaí a dhéanfar a eisiúint ansin don Gharda Síochána le húsáid cois bóthair agus i stáisiún an Gharda Síochána. Tarlóidh cur chun feidhme an chlár sin tar éis rith na reachtaíochta nua um Thrácht ar Bhóithre lena bhfuiltear ag súil in 2016.

Rinneadh an tástáil imdhíon-mheasúnachta a athsholáthar le modh réamhthástála nua le haghaidh drugaí in 2015 agus mar gheall air sin leathnaíodh cineál agus líon na ndrugaí lagaithe a bhfuil an Biúró in ann tástáil a dhéanamh ina leith. In 2015 chuir an Biúró tús le forbairt tástálacha deimhniúcháin agus crómatagrafaíocht leachta in éineacht le mais-speictriméadrachta sraithe á húsáid agus tá an rún ann an tástáil deimhniúcháin uile a dhéanamh inti ag an mBiúró in 2016. Déantar foráil le reachtaíocht nua um Thrácht ar Bhóithre a tugadh isteach leis an mBille um Thrácht ar Bhóithre 2015 do leibhéal *per se* sa lánfhuil maidir le drugaí áirithe don chéad uair sa dlí seo agus táthar ag súil le hachtú na reachtaíochta in 2016. Rinne an Biúró láithreoireacht roimh Chomhchoiste an Oireachtais maidir le hIompar in Aibreán 2015 i dtaca leis an reachtaíocht mholta sin.

Tá an Biúró tiomnaithe do leanúint lena chuid oibre i gcomhar le ranna an Rialtais agus údaráis phoiblí agus leis an bpobal a úsáideann na bóithre freisin d'fhonn a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh faoin reachtaíocht um Thrácht ar Bhóithre agus d'fhonn a ról a chomhlíonadh mar an príomhghníomhaireacht nó gníomhaireacht tacaíochta i Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre

**An tOllamh Denis A. Cusack,
Stiúrthóir.**

Misean

Is é Misean an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre seirbhís fhóiréinseach náisiúnta ardchaighdeán a sholáthar maidir le halcól/drugaí (substaint mheisciúil) a bhrath mar thaca le hoibriú éifeachtach na reachtaíochta um shábháilteacht ar bhóithre.

Feidhmeanna an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre

Tá sé de fhreagracht an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre tástáil ceimiceán a dhéanamh ar shubstaintí mheisciúla maidir le tiomáint in Éirinn, atá ina chomhlacht corparáideach a bunaíodh i mí na Samhna 1968 ag an Aire Rialtais Áitiúil faoi Chuid V den Acht um Thrácht ar Bhóithre, 1968. Athraíodh teideal an Aire go dtí an Aire Comhshaoil & Rialtais Áitiúil an 22 Iúil 1997. I Meitheamh 2002 tháinig an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre faoi choimirce an Aire Iompair faoin Ord um Aistriú Riaracháin Roinne agus Feidhmeanna Aire 2002. Ó 2011 ar aghaidh tá an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre faoi choimirce na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt.

Leagtar feidhmeanna an Bhiúró síos sna hAchtanna um Shábháilteacht ar Bhóithre 1968–2010 agus sna rialacháin lena mbaineann agus tá an méid a leanas san áireamh leo:

- Samplaí fola agus fuail a ghlacadh agus a anailísiú le haghaidh substaintí meisciúla arna gcur ar aghaidh chuig an mBiúró.
- Deimhnithe na hanailíse a eisiúint.
- Trealamh a sholáthar le haghaidh samplaí fola agus fuail a thógáil nó a sholáthar.
- Trealamh nó gaireas a fhaomhadh, a sholáthar agus a thástáil le haghaidh láithreach alcóil san anáil a léiriú.
- Trealamh nó gaireas a fhaomhadh, a sholáthar agus a thástáil le haghaidh tiúchan alcóil san anáil a dhearbhu.
- Taighde ar ólachán agus ar dhruagaí maidir le tiomáint, lena n-áirítear na modhanna chun méid an alcóil nó drugaí a dhearbhu i gcoirp duine agus an eipidéimeolaíocht maidir le tiomáint faoi thionchar substaintí meisciúla.

Nuair a bunaíodh an Biúró i 1968 thosaigh sé ag feidhmiú maidir le Tástáil le haghaidh Alcóil Cois Bóthair, Anailís le haghaidh Alcóil san Fhuil agus an Fhual, Eisiúint Deimhnithe agus trealamh a sholáthar le haghaidh samplaí a thógáil (pacaí). Ón am sin rinneadh roinnt athruithe reachtacha amhail tástáil fhianaiseach ar alcól san anáil a thabhairt isteach, tiomáint faoi thionchar drugaí (DUID), samplaí arna gcur ar fáil in ospidéal, samplaí arna dtógáil ó thiománaithe a bhí rannpháirteach in imbhuailtí agus tástáil éigeantach le haghaidh alcóil. Bhí ar an mBiúró gach gné dá chuid oibre a fhairsingiú agus a fhorbairt agus ag an am céanna ag díriú ar a chuid freagrachtaí dlíthiúla de réir mar atá

leagtha amach sna hAchtanna um Thrácht ar Bhóithre (RTA) agus de réir Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre. Faoi láthair tá roinnt clár agus seirbhísí ag feidhmiú ag an mBiúró agus is ionann iad agus: Anailís ar Alcól san Fhuil agus san Fhual; Anailís ar Alcól san Anáil; Anailís ar Dhrugaí san Fhuil agus san Fhual; Tástáil ar Shreabhán Béil: Taighde – Tiomáint faoi thionchar Substaintí Meisciúla; Finné Saineolaíoch Gairmiúil; Corparáideach/Airgeadas agus Dearbhú Cáilíochta.

Tá an Stiúrthóir freagrach as réachtáil laethúil an Bhiúró. Tá an tArd-Anailísí, an tUasal H. Kearns freagrach as réachtáil laethúil na saotharlann agus na gclár dá gcuid agus tá an Riarthóir Sinsearach, an tUasal T. Clarke freagrach as an gclár Corparáideach/Airgeadais agus as riarachán foriomlán laistigh den Bhiúró. Tá clár bhainisteoir ag gach clár ar leibhéal Príomh-Anailísí. Tá Bainisteoir Cáilíochta ceaptha ag an mBiúró. (féach an chart eagraíochta).

Oibríonn an Biúró i dtimpeallacht eolas-bhunaithe agus bíonn sé ag brath ar an dtimpeallacht sin agus rinne sé a sheacht ndícheall i gcónaí chun coinneáil cothrom le dáta le teicneolaíocht agus na modhanna anailísithe is fearr a úsáid. Choinnigh sé suas le nuáil na hionstraimíochta sa réimse a bhaineann le halcól agus drugaí a bhrath sa tsaotharlann agus cois bóthair.

Ó bunaíodh an Biúró cothaíodh cáil ina leith maidir le macántacht fhóiréinseach den leibhéal is airde. Tá sé bunaithe le beagnach caoga bliain anois agus bhí sé in ann a chuid eolais agus taithí a dháileadh don fhoireann dá chuid, do chliaint agus do pháirtithe ábhartha eile trí bhíthin oideachais, oiliúna agus comhairle. Is é ceann de na fachtóirí rannchuiditheacha príomhúla maidir le hoibriú an Bhiúró agus baill oilte na foirne dá chuid atá fostaithe sa Bhiúró.

Soláthraíonn an Biúró seirbhís don Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, do na Cúirteanna, don Gharda Síochána agus do dhlíodóirí cosanta agus ionchúisimh araon agus don phobal.

Gnóthachtálacha & Forbairtí Suntasacha le linn 2015

Dearbhú Cáilíochta

Rinneadh creidiúnú ISO 17025 a choimeád in 2015 maidir leis na tástálacha a leanas.

- Anailís ar Alcól san Fhuil agus san Fhual
- Tástáil Fhianaiseach ar Anáil
- Réamhthástáil ar Anáil
- Réamhthástáil le haghaidh Drugaí
- Cannabas san Fhuil agus San Fhual
- Beinsidhé-asaipín san Fhual

An Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre 2013 - 2020

Dul chun cinn maidir le réimsí freagrachta laistigh de Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre go háirithe maidir le Tástáil Cois Bóthair le haghaidh drugaí a chur chun feidhme.

Réamhthástáil le haghaidh Alcóil san Fhuil

Lean an Biúró le tacaíocht a thabhairt maidir le níos mó ná 1,000 gaireas Draeger 6510 a cuireadh ar fáil don Gharda Síochána i rith 2015.

Tástáil Fhianaiseach ar Alcól san Anáil

Lean an Biúró le tacaíocht a thabhairt maidir le hionstraimí Tástála Fianaisí ar Anáil i Stáisiúin an Gharda Síochána ar fud na tíre agus sholáthair sé cúrsaí oiliúna le haghaidh Oibreoirí agus Maoirseoirí.

Tástáil Ceimiceán le haghaidh Drugaí Cois Bóthair

D'fhoilsigh an Biúró an tairiscint maidir le gairis um Thástáil Ceimiceán le haghaidh Drugaí Cois Bóthair in 2014. Lean an Grúpa Feidhmithe le cumarsáidí le linn na bliana. Cuireadh an measúnú eolaíochta i gcrích in 2015 agus dámhadh an tairiscint do Draeger le haghaidh Gairis Tástála le haghaidh Drugaí a sholáthar.

Réamhthástáil le haghaidh Drugaí

Lean an Biúró le modh nua um réamhthástáil le haghaidh drugaí a fhorbairt agus LC-MS-MS á úsáid le haghaidh drugaí a anailísiú arna dtástáil leis an gcóras reatha chomh maith le cásanna breise.

Sreabhán Béil

Bhunaigh an Biúró saotharlann le haghaidh sreabhán béil a thástáil agus d'fhorbair sé agus rinne sé modhanna GC-MS-MS agus LC-MS-MS a bhailíochtú le haghaidh THC (Cannabas), cócaon, codlaidínigh agus Beinsidhé-asaipíní i sreabhán béil a anailísiú mar chuid de na hullmhúcháin le haghaidh córais um Thástáil Ceimiceán le haghaidh Drugaí Cois Bóthair a mheasúnú.

Samplaí arna bhfáil le haghaidh Anailíse

In 2015 rinneadh líon iomlán de 7,986 samplaí fola, fuail agus anála a anailísiú maidir le tiúchan alcóil. Ní raibh aon athrú suntasach ar líon na samplaí a rinneadh a thástáil le haghaidh drugaí nó alcóil ó 2014 go 2015.

Tábla 1
Líon Iomlán na Samplaí a Fuarthas laistigh de Chláir

Clár	2015	2014
Alcól san Fhuil agus san Fhual	3,077	2,934
Tocsaineolaíocht um Fhuil agus Fual	1,140	1,158
Tástáil Fhianaiseach ar Anáil	4,909	5,266

An Clár um Alcól san Fhuil agus san Fhual

Bhí an rannóg seo faoi cheannas an Phríomh-Anailísi, an tUasal Susan Mc Donald. San áireamh le príomhfheidhmeanna an chláir seo tá an méid a leanas:

- Samplaí fola agus fuail a ghlacadh agus a anailísiú arna gcur ar aghaidh chuig an mBiúró
- Tiúchan alcóil a dhearbhu san fhuil agus san fhual maidir lena leithéid de shamplaí
- Deimhnithe na hanailíse a eisiúint
- Trealamh (Pacaí) a sholáthar le haghaidh a leithéid de shamplaí a thógáil
- Samplaí bréagacha a thástáil
- Cúnamh saineolaíoch a sholáthar do na Cúirteanna agus don DTTAS (An Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt)
- Sonraí a bhailiú agus a anailísiú maidir le tástálacha le haghaidh alcóil

Pacaí Fola agus Fuail a Sholáthar

B'ionann líon na bpacaí le haghaidh samplaí a ullmhaíodh in 2015 agus 3,000 (3,900 in 2014).

Pacaí arna nUllmhú sa Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre

	2015	2014
	Líon	Líon
Pacaí Fola	2,100	1,700
Pacaí Fuail	2,900	2,200
Crúscaí	2,800	2,700

Pacaí arna nEisiúint don Gharda Síochána

	2015	2014
	Líon	Líon
Pacaí Fola	1,800	3,000
Pacaí Fuail	2,000	2,500
Crúscaí	2,300	2,700

Choinnigh an Biúró cúlstock de 500 ar a laghad de gach cineál paca i rith na bliana.

Anailís ar Shamplaí Fola agus Fuail

Déantar samplaí fola agus fuail a anailísiú agus Crómatagrafaíocht Gháis Idirspáis á húsáid le Brath Ianúcháin Lasrach (HSGC-FID). Déantar gach sampla a anailísiú dhá uair ar a laghad ag beirt eolaithe agus iad ag baint úsáid as dhá chóras HSGC-FID éagsúla. Ní foláir nó go mbíonn na torthaí aontaitheach sula ndéantar Deimhniú Anailíse a eisiúint.

Fuarthas líon iomlán de 3,077 samplaí fola agus fuail le haghaidh anailísithe le linn 2015. Rinneadh anailísí a chur chun feidhme agus deimhnithe a eisiúint i 3,000 de na cásanna sin. Maidir le 74 chás (2.4%) ní dhearnadh deimhnithe a eisiúint mar gheall ar fhabht éigin sa sampla nó sa doiciméadúchán a bhí á thionlacan. Tá an leibhéal neamh-eisiúna sin cosúil leis an leibhéal sna blianta roimhe seo. Léirítear méadú 5% le líon na samplaí fola agus fuail a fuarthas in 2015 ón líon a fuarthas in 2014.

Líon na Samplaí arna gCur ar Fáil in Ospidéal

In 2015 cuireadh 481 sampla ar fáil in ospidéal, agus is ionann sin agus 15.6% de líon iomlán na samplaí fola agus fuail. Bhí tiúchan alcóil níos mó ná 150mg/100ml i 27.3% de na samplaí sin agus bhí tiúchan alcóil níos mó ná 200 mg/100ml fuail i gceist le 25.6% acu. Bhí níos mó ná 200mg/100ml fola i gceist le 10.2% acu agus bhí níos mó ná 267/100ml fuail i gceist le 10.5% acu.

Tiománaithe Neamhaireachtálacha

Cuireadh 12 shampla ar aghaidh tar éis iad a thógáil ó thiománaithe neamhaireachtálacha.

Meánleibhéal Alcóil san Fhuil agus san Fhual

B'ionann an meánleibhéal alcóil san fhuil agus 119.6mg/100ml agus maidir le fual b'ionann é agus 147.0mg/100ml maidir le 2015.

Anailís Ama

As an líon iomlán de shamplaí fola agus fuail a fuarthas cuireadh 66.6% díobh ar fáil idir na huairanta 9:00 i.n. agus 6:00 r.n., cuireadh 17.8% díobh ar fáil idir 4:00 i.n. agus 9:00 i.n., agus cuireadh an chuid eile de 15.6% ar fáil idir 6:00 r.n. agus 4:00 i.n. Leanann sé sin patrún cosúil in 2014 agus 2013.

Dhá Oiread Thar an Teorainn de 50mg/100ml (Fuil) nó de 67mg/100ml (Fual)

Le linn 2015 rinneadh 1,716 samplaí a dheimhniú a bhí dhá oiread nó níos mó thar na teorainneacha sin. Is ionann an figiúr sin agus 55.8% de líon iomlán na samplaí a deimhníodh.

Inscne na dTiománaithe a Sholáthair Samplaí Fola agus Fuail

Chonacthas patrún cosúil sa chóimheas fireannach/baininscneach in 2015 i gcomparáid le 2014 agus 2013.

Tábla 2

Próifíl Inscne na Samplaí – Fuil agus Fual

Inscne	2015		2014	
	Líon	(%)	Líon	(%)
Fireannach	2,497	81%	2,377	81%
Baineannach	561	18%	521	18%
Ní Luaitear	19	1%	36	1%

Tábla 3

Próifíl Aoise na Samplaí - Fuil agus Fual

Próifíl Aoise	2015		2014	
	Líon	(%)	Líon	(%)
≤ 24	675	22.0%	710	24.2%
25 – 34	825	26.8%	826	28.2%
35 – 45	654	21.2%	598	20.4%
45 – 54	449	14.6%	361	12.3%
≥55	457	14.9%	412	14.0%
Ní Luaitear	17	0.6%	27	0.9%

Ó Thábla 3 tá sé suntasach go léirítear le Próifíl Aoise na dtiománaithe a sholáthair samplaí fola agus fuail go bhfuil tiománaithe san aoisghrúpa 25 – 34 i measc an chéatadáin is mó de thiománaithe a dhéantar a ghabháil. Ach comhdhéantar líon suntasach le tiománaithe san aoisghrúpa ≤24 (17-24) áfach.

Tábla 4

Leibhéal Deimhnithe Alcóil san Fhuil – Comparáid leis an mBliain Roimhe

mg Alcóil/100ml Fola	2015		2014	
	Líon	(%)	Líon	(%)
0 – 20	471	26.9%	499	29.6%
21 – 50	66	3.8%	90	5.3%
51 – 80	104	5.9%	99	5.9%
0 – 80	641	36.6%	688	40.8%
81 – 100	81	4.6%	105	6.2%
101 – 150	285	16.3%	300	17.8%
151 – 200	370	20.9%	362	21.4%
201 & Níos Mó	379	21.6%	231	13.7%

TÁBLA 5

Leibhéal Deimhnithe Alcóil san Fhual – Comparáid leis an mBliain Roimhe

mg Alcóil/100ml Fuail	2015		2014	
	Líon	(%)	Líon	(%)
0 – 27	319	25.6%	380	30.5%
28 – 67	60	4.8%	80	6.4%
68 – 107	106	8.5%	99	7.9%
0 – 107	485	39.0%	559	44.9%
108 – 135	76	6.1%	89	7.1%
136 – 200	235	18.9%	249	20.0%
201 – 267	248	19.9%	256	20.5%
268 & Níos Mó	200	16.1%	93	7.5%

An Clár um Dhrugaí san Fhuil, san Fhual & i Sreabhán Béil

Tá an clár seo faoi cheannas an Phríomh-Anailísí, an Dr. R. Maguire. Is iad príomhfheidhmeanna an chláir seo:

- Samplaí fola agus fuail a fháil agus a anailísiú arna gcur ar aghaidh chuig an mBiúró nuair a rinneadh ráiteas EBT (tástáil fhianaiseach ar anáil) a eisiúint cheana.
- Leanann an LBSB le samplaí a thástáil níos lú ná 80mg/100ml san fhuil agus 107mg/100ml san fhual, mar aon le samplaí nuair a dhéanann an Garda Síochána iarratais áirithe maidir le láithreach (más ann di) de dhruga nó drugaí san fhuil nó san fhual.
- Deimhnithe anailíse a eisiúint maidir le láithreach druga nó drugaí.
- Cúnamh saineolaíoch a sholáthar do na Cúirteanna agus don DTTAS.
- Sonraí a bhailiú agus a anailísiú maidir le tástálacha tocsaineolaíochta.
- Gairis Réamhthástála le haghaidh Drugaí a sholáthar, a bhailíochtú agus cur chun feidhme ina leith a phleanáil.
- Tástáil le haghaidh drugaí cois bóthair a fhorbairt.
- Modhanna Tástála nua le haghaidh Drugaí a fhorbairt.
- Taighde ar dhrugaí atá ina gcúis le tiománaithe a lagú.

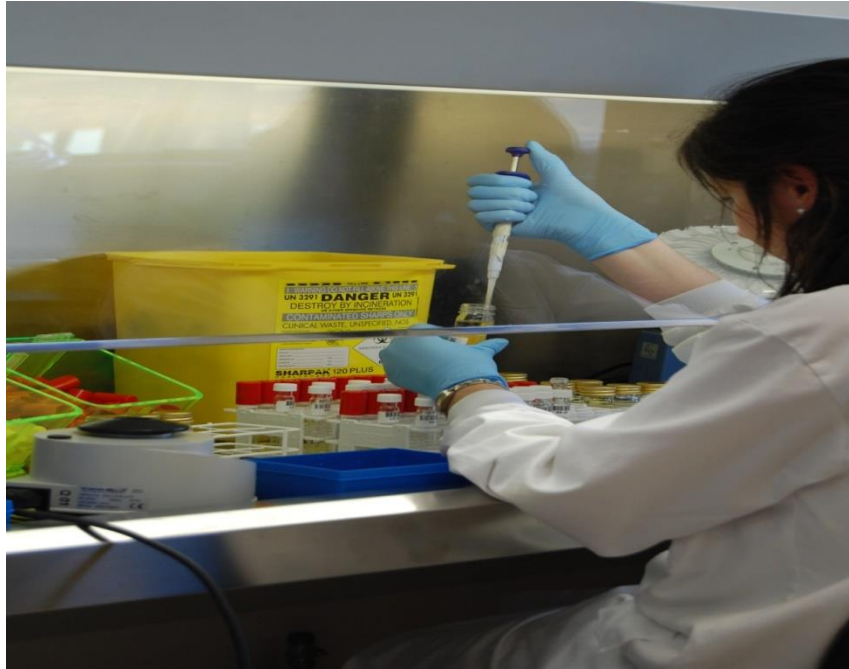

Réamhanailís

Déanann an Biúró gach sampla fola agus fuail a anailísiú, a dhéantar a aimsiú i dtaca le teorainn shainithe le haghaidh alcóil, maidir le láithreacht seacht n-aicme éagsúla de dhruga nó drugaí. Tá an Garda Síochána ábalta anailísí le haghaidh drugaí a iarraidh freisin ar shamplaí lena mbaineann leibhéil alcóil níos airde ná an teorainn sin agus ar shamplaí freisin nuair a rinneadh ráiteas EBT maidir le méid an alcóil san anáil a eisiúint ina leith cheana. B'ionann líon na samplaí in 2015 a anailísíodh le haghaidh láithreacht druga nó drugaí agus 1,140 agus bhí 1 cheann breise neamhimleor maidir le réamhanailís le haghaidh drugaí.

Tháinig 1,121 samplaí (98.3%) faoi chatagóir na teorann sainithe, bhí 16 shampla (1.4%) níos airde ná an teorainn sin agus rinneadh iad a thástáil ina dhiaidh sin tar éis iarratas ón nGarda. Bhí 3 shampla (0.3%) ann a rinneadh a thástáil le haghaidh alcóil agus EBT á úsáid a cuireadh isteach go díreach le haghaidh tástáil le haghaidh drugaí in 2015. As na 1,140 samplaí a rinneadh a thástáil fuarthas 701 acu (61.5%) le bheith dearfach le haghaidh aon aicme druga ar a laghad tar éis réamhthástáil le haghaidh drugaí, agus fuarthas 439 acu (38.5%) diúltach le haghaidh drugaí. Bhí 1 sampla amháin acu neamhimleor chun anailís iomlán a dhéanamh air.

Is ionann an réamhthástáil reatha agus tástáil imdhíon-mheasúnachta, tástáil lena bhfuiltear in ann láithreacht druga a bhrath i sreabhán bitheolaíoch trí antasubstaintí sainiúla a úsáid. Leanadh le hobair le linn 2015 ar mhodh réamhthástála nua le haghaidh drugaí lena ndéanfar an tástáil imdhíon-mheasúnachta a athsholáthar, rud lena ndéanfar cineál agus líon na ndrugaí lagaithe a leathnú a bhfuil an LBSB in ann tástáil a dhéanamh ina leith. Tá sé beartaithe an modh scagthástála nua lena n-úsáidtear Crómatagrafaíocht Leachta in Éineacht le Mais-spectriméadracht Sraithe a thabhairt isteach in 2016.

Anailís Deimhniúcháin

Déanann an Biúró tástáil deimhniúcháin le haghaidh láithreacht Cannabionóideach agus Beinsidhé-asaipíní i samplaí fola agus fuail ag áitreabh an Bhiúró i COBÁC.

Baineann an Biúró úsáid as Crómatagrafaíocht Gháis le Mais-speictriméadracht (GCMS) nó as Crómatagrafaíocht Gháis in Éineacht le Mais-speictriméadracht Sraithe (GC-MS-MS) nó Crómatagrafaíocht Leachta in Éineacht le Mais-speictriméadracht Sraithe (LC-MS-MS) san anailís deimhniúcháin le haghaidh drugaí dá chuid. Leis na teicnící sin, ligtear do dheimhniú aonchiallach drugaí i sreabháin bhitheolaíocha. Cé go ndéanann an Biúró an chuid is mó de na hanailísí deimhniúcháin ag campas COBÁC (85%), shocraigh sé go ndéantar cuid den tástáil (15%) ag an LGC (Saotharlann Cheimiceoir an Rialtais) sa RA. Leagtar amach sa tábla a leanas líon agus cineál na dtástálacha deimhniúcháin a chuirtear chun feidhme ag áitreabh an Bhiúró ag COBÁC agus cineál agus líon na dtástálacha a chuir an LGC chun feidhme sa RA. Rinneadh tástáil maidir le haicmí drugaí iolracha ar roinnt samplaí.

Tábla 6

Achoimre na Tástála Deimhniúcháin a Cuireadh Chun Feidhme

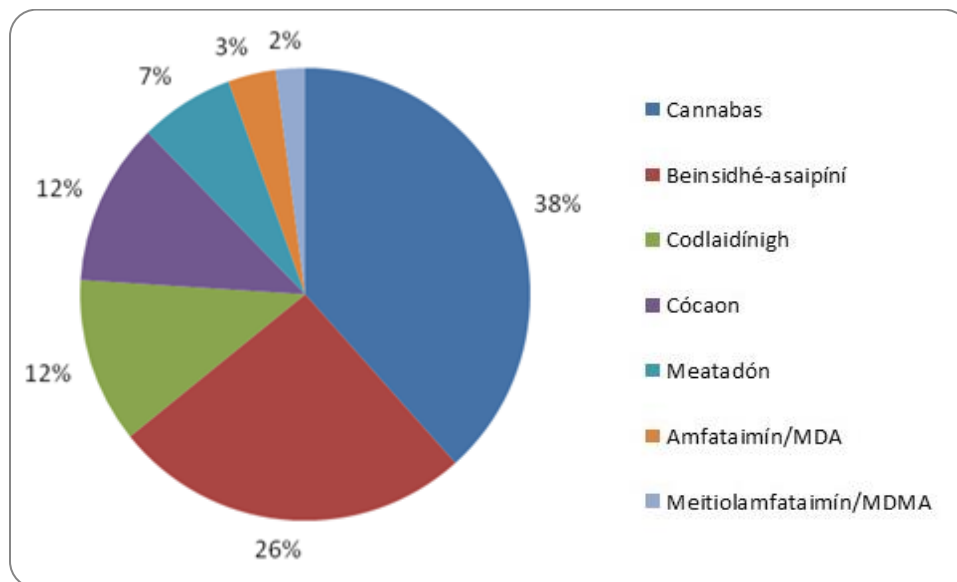
Aicme Druga	Líon na dTástálacha	Líon na nAnailítí	Arna bhfeidhmiú ag	%
Cannabas	433	2	LBSB	59.0
Beinsidhé-asaipíní	192	27	LBSB	26.2
Codlaidínigh	40	4	LGC	5.4
Cócaon	31	3	LGC	4.2
Meatadón	6	2	LGC	0.8
Amfataimín	16	2	LGC	2.2
Meitiolamfataimín	16	2	LGC	2.2
Líon Iomlán	734	42		

Cé go bhfuarthas 701 samplaí le bheith dearfach le haghaidh aon aicme ar a laghad de dhruaí agus anailís á déanamh agus an modh scagthástála á úsáid, fuarthas a lán samplaí le bheith dearfach le haghaidh níos mó ná aicme druga amháin, agus nuair a tharla sin úsáideadh scéim tástála tosaíochta maidir le tástáil deimhniúcháin. Ba é an toradh air sin ná go ndearnadh roinnt samplaí a thástáil le haghaidh níos mó ná aicme druga amháin. Tugtar achoimre le Tábla 6 ar an tástáil deimhniúcháin le haghaidh drugaí a cuireadh chun feidhme faoi aicme. In 2015 chuir an Biúró tús le tástálacha deimhniúcháin le Crómatagrafaíocht Leachta in Éineacht le Mais-spectriméadracht Sraithe a fhorbairt d'fhonn deireadh a chur leis an ngá le tástáil a sheachfhoinsiú, rud lena dtabharfar an tástáil deimhniúcháin uile inti sa Bhiúró.

Torthaí na nAnailísí le haghaidh Drugaí

Tá achoimre ar na torthaí Dearfacha maidir le réamhthástáil le haghaidh drugaí sa chairt thíos (Cairt 1). Mar is féidir a fheiceáil is é Cannabas an druga is mó leitheadúlacht agus Beinsidhé-asaipíní ina dhiaidh sin mar a tuairiscíodh roimhe seo.

Cairt 1: Leitheadúlacht Aicmí Drugaí bunaithe ar Réamhthástáil le haghaidh Drugaí

Rinneadh próifíl aoise agus miondealú inscne na dtiománaithe a rinneadh a thástáil dearfach le haghaidh drugaí trí réamhthástáil le haghaidh drugaí a mheas agus taispeántar iad i dTáblaí 7 agus 8. B'ionann meánaois tiománaí a gabhadh agus a tástáladh dearfach le haghaidh drugaí tar éis réamhthástáil le haghaidh drugaí agus 30.6 bliain d'aois.

Tábla 7

Próifíl inscne na samplaí a bhí dearfach tar éis réamhthástáil le haghaidh drugaí

Inscne	2015	
	Líon	(%)
Fireannach	607	86.6%
Baineannach	94	13.4%

Tábla 8

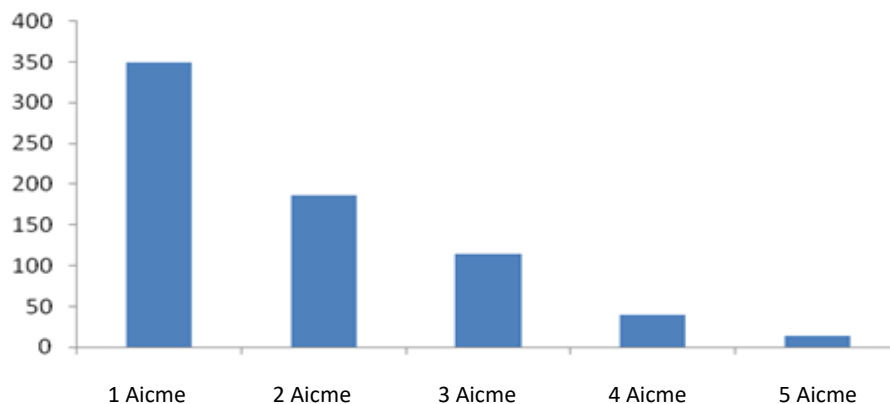
Próifíl aoise na samplaí a bhí dearfach tar éis réamhthástáil le haghaidh drugaí

Próifíl Aoise	2015	
	Líon	(%)
≤ 24	254	36.2%
25 – 34	232	33.1%
35 – 45	129	18.4%
45 – 54	50	7.1%
≥55	33	4.7%
Ní Luaitear	3	0.4%

Breathnaíodh brath drugaí lagaithe iolracha freisin sa sampla céanna arna thógáil ó thiománaithe, a tuairiscíodh roimhe seo, bunaithe ar shonraí na réamhanailíse le haghaidh drugaí. San iomlán, fuarthas 31% de shamplaí a cuireadh isteach maidir le réamhthástáil le haghaidh drugaí le bheith dearfach le haghaidh 2 aicme nó níos mó de dhrugaí. Bhí roinnt samplaí dearfach le haghaidh 5 aicme de dhrugaí. Tugtar méid na faidhbe sin chun suntais leis an gcairt thíos (Cairt 2).

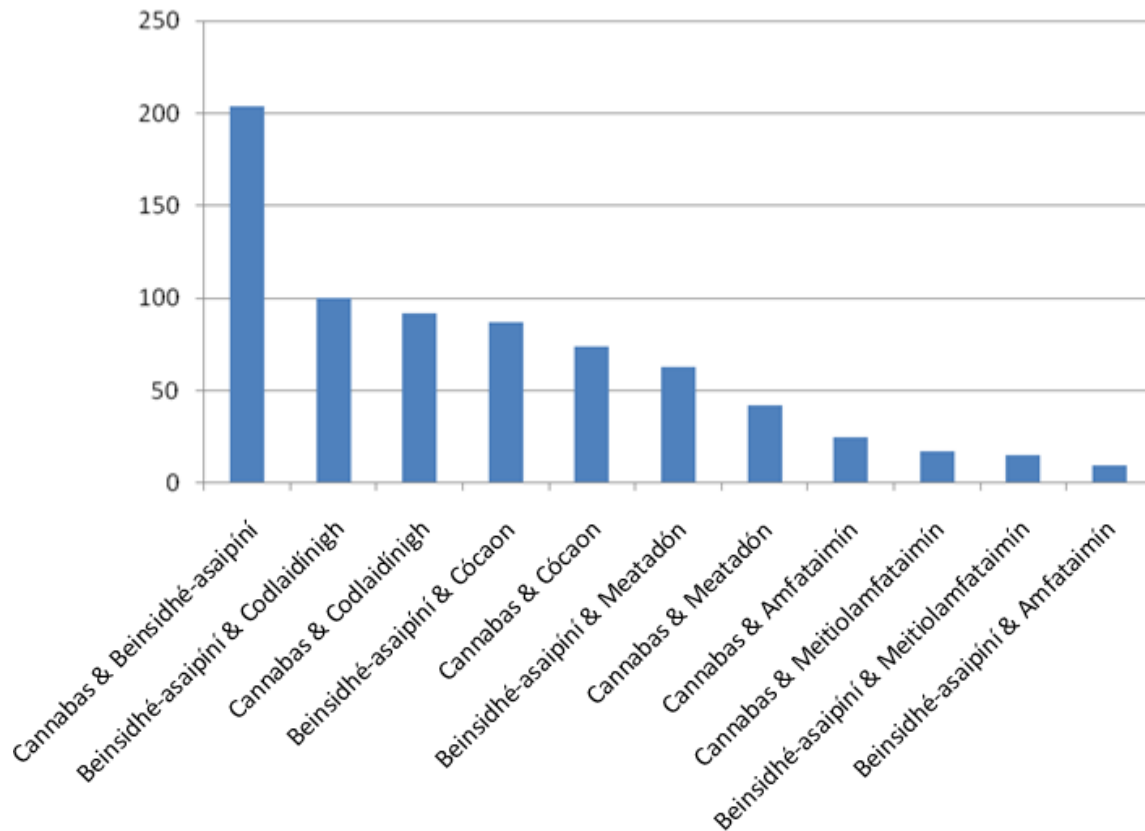
Cairt 2: Leitheadúlacht úsáid Drugaí Iolracha bunaithe ar Réamhthástáil le haghaidh Drugaí

Líon na Samplaí

Is iad na comhcheangail is mó a dhéantar teagmháil leo agus na cinn atá in ord tosaíochta sa chart thíos (Cairt 3).

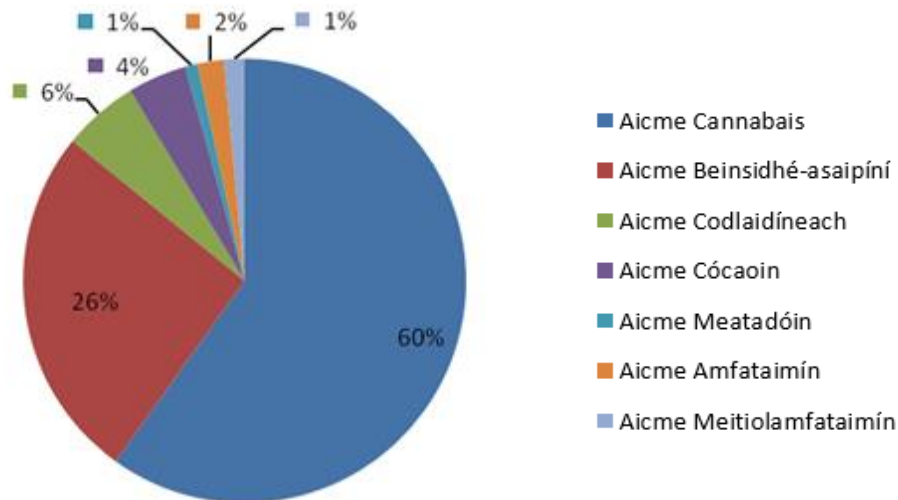
Cairt 3: Leitheadúlacht Chomhcheangal na nDrugáí lena ndéantar Teagmháil bunaithe ar Réamhthástáil le haghaidh Drugáí

I gcás gach sampla, roghnaíodh 1 aicme druga amháin le haghaidh deimhniúcháin agus léirítear leis an gchart thíos (Cairt 4) dáileadh na n-aicmí drugaí maidir le hanailís deimhniúcháin.

Cairt 4

Leitheadúlacht Aicmí na nDrugáí bunaithe ar Thástáil Deimhniúcháin

Tástáil Ceimiceán le haghaidh Drugáí Cois Bóthair

In 2015 lean an grúpa Chur Chun Feidhme um Thástáil Ceimiceán le haghaidh Drugáí Cois Bóthair le buailleadh le chéile. Bunaíodh an grúpa go luath in 2013. Comhdhéanann ionadaithe ón nGarda Síochána, ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt (DTTAS) agus Eolaithe an Bhiúró an grúpa, agus an Príomh-Anailísí mar Chathaoirleach an ghrúpa. Roimhe seo, rinne an grúpa seo na sonraíochtaí a réadtiomnú maidir le tairiscint i dtaca le córas réamhthástála le haghaidh drugaí oiriúnach agus sreabhán béil á úsáid agus a bheadh le húsáid cois bóthair nó i stáisiúin an Gharda Síochána. Foilsíodh an tairiscint sin in 2014.

Leanadh leis an measúnú ar an tairiscint i rith 2015 agus cuireadh é chun críche. B'íonann an córas Draeger Drugtest5000, lena bhfuiltear in ann tástáil a dhéanamh le haghaidh Cannabais, Beinsidhé-asaipíní, Cócaoin agus Codlaidíneach, agus an tairgeoir rathúil agus cuireadh Comhaontú Creatlaí i bhfeidhm in 2015. Údaráíodh iarratas a cuireadh chuig an DDTAS maidir le síneadh 1 bhliain agus saineolaí breise don tionscadal seo in 2015 agus mairfidh sé sin go dtí Eanáir 2017.

Leanadh le hanailís GC-MS-MS agus LC-MS-MS le haghaidh drugaí i sreabhán béil in 2015 chun tacú leis an measúnú a rinneadh le linn na tairisceana agus d'fhonn rialú cáilíochta leanúnach a chur chun feidhme ar ábhar a dhéanfar a cheannach thar shaolré an chonartha.

Modhanna Cainníochtúla a Fhorbairt

Leis an Acht um Thrácht ar Bhóithre 2015 tabharfar leibhéal *per se* i lánfhuil isteach le haghaidh drugaí áirithe don chéadair i bPoblacht na hÉireann nuair a dhéanfar é a achtú. Cuireadh tús leis an bhforbairt agus an leasú ar Mhodhanna Tástála chun na hathruithe reachtacha sin a chur san áireamh in 2015. Rinne an Biúró láithreoireacht faoi bhráid Chomhchoiste an Oireachtais maidir le hIompar in Aibreán 2015 i dtaca leis an reachtaíocht mholta sin.

Taighde

Tá drugaí agus tiomáint (DUID) fós ina ábhar is cúram don Rialtas go speisialta maidir le forfheidhmiú. Beidh an réimse iomlán maidir le scagthástáil cois bóthair ina dhúshlán don Bhiúró.

Mar gheall ar nádúr athraitheach na mí-úsáide drugaí tá gá leanúnach le monatóireacht a dhéanamh ar na drugaí arna mí-úsáid ag tiománaithe. Tá an LBSB gníomhach i bhforbairt modhanna nua atá dírithe ar chineál agus ar líon na ndrugaí lagaithe a mhéadú ar féidir iad a bhrath agus tá sé gníomhach freisin i modhanna atá ann a fheabhsú d'fhonn a chinntiú go bhfuil modhanna cothrom le dáta le forbairtí maidir le drugaí a bhrath. In 2015 ceannaíodh ionstraim LC-MS-MS Ardtaifigh nua chun cumas an Bhiúró a fheabhsú a thuilleadh maidir le drugaí i dtiománaithe a bhrath.

An Clár um Alcól san Anáil

Tá an clár seo faoi cheannas an Phríomh-Anailísí, an tUasal D. Reynolds. Is iad na príomhfheidhmeanna a bhaineann leis an gclár seo:

- Gairis a fhaomhadh, a sholáthar agus a thástáil le haghaidh láithreach alcóil san anáil a léiriú (gairis scagthástála anála cois bóthair)
- Gairis a fhaomhadh, a sholáthar agus a thástáil le haghaidh tiúchan alcóil san anáil a dheimhniú (gairis tástála fianaisí ar anáil)
- Cúnamh saineolaíoch a sholáthar do na Cúirteanna agus don DTTAS.
- Cúrsaí oiliúna a sholáthar d'Oibreoirí agus do Mhaoirseoirí Evidenzer IRL.
- Sonraí a bhailiú agus a anailísiú maidir le tástálacha fianaiseacha le haghaidh alcól san anáil

Lean an Biúró le tacú le gairis leictreonacha Draeger 6510 arna n-eisiúint don Gharda Síochána i dtimpeall ar 346 Stáisiún an Gharda Síochána.

Tástáil Fhianaiseach le haghaidh Alcól san Anáil

Lean an Biúró le tacú leis na 86 ionstraim EvidenzerIRL i Stáisiúin an Gharda Síochána.

Oiliúint

Lean an Biúró le cúrsaí oiliúna a sholáthar d'Oibreoirí agus do Mhaoirseoirí i gcomhar leis an nGarda Síochána. Cúrsa aon lae go leith atá i gceist leis an gcúrsa seo a rinneadh a réadtiomnú chun Oibreoirí agus Maoirseoirí an Gharda Síochána a oiliúint le haghaidh an ionstraim EvidenzerIRL a úsáid.

Rinneadh na cúrsaí oiliúna a leanas a thionól le linn 2015:

- Seacht gCúrsa Oiliúna d'Oibreoirí/Maoirseoirí (137 Oibreoirí agus 67 Maoirseoirí)

Sa bhreis ar bhaill an Gharda Síochána a oiliúint, d'fhreastail 18 dlíodóirí ó Oifig an Phríomh-Aturnae Ionchúisimh ar sheimineár a d'éagraigh LBSB i Lúnasa 2015. Clúdaíodh tástáil anála agus forbairtí maidir le réamhthástáil le haghaidh drugaí araon leis an seimineár sin.

Tástáil agus Cuaireanna ar Stáisiúin an Gharda Síochána

Thug Eolaithe an Bhiúró cuairt agus rinne siad gach ionstraim a thástáil a suiteáladh roimhe sin i stáisiúin an Gharda Síochána ar dhá ócáid ar a laghad le linn 2015. Clúdaíodh tástáil agus cothabháil leis na cuairteanna sin agus is gné ríthábhachtach iad chun cáilíocht thorthaí na dtástálacha le haghaidh alcól san anáil a dhearbú chun críocha fianaiseacha.

Tábla 7

Leibhéal Deimhnithe Alcóil san Anáil 2015 – Comparáid leis an mBliain Roimhe

µg. Alcóil in aghaidh 100ml Anála	2015		2014	
	Líon	(%)	Líon	(%)
0 - 9	400	9%	425	9.0%
10 – 22	532	12%	648	13.8%
23-35	617	14%	740	15.8%
36 – 44	431	10%	466	9.9%
45 – 66	1,111	25%	1,224	6.1%
67 & Níos Mó	1,258	30%	1,195	5.4%

Anailís ar Alcól san Anáil

In 2015 rinneadh líon iomlán de 5,018 tiománaithe a thabhairt chuig Stáisiúin an Gharda Síochána agus rún ann go dtabharfadh siad samplaí anála maidir le hanailís le haghaidh alcóil. I 109 cásanna tugadh cúis chun suntais leis an EvidenzerIRL nárbh fhéidir deimhniú alt 13 a tháirgeadh, mar shampla cosaintí amhail Alcól Béil nó Difríocht Anála. As na 4,909 tiománaithe a bhí fágtha maidir le 560 acu theip ar chuid de na tiománaithe (449) nó dhiúltaigh an chuid eile (111) samplaí anála a sholáthar. Eisíodh líon iomlán de 4,349 ráitis alt 13.

Meánleibhéal an Alcóil san Anáil

B'ionann meánleibhéal an alcóil san anáil agus 46.9µg/100ml.

Anailís Ama

As líon iomlán na samplaí anála a soláthraíodh cuireadh 69% (4,349) acu ar fáil idir na huairanta 9.00 i.n. agus 6.00 r.n., cuireadh 14% acu ar fáil idir 4.00 i.n. agus 9.00 i.n., agus cuireadh an méid eile de 17 % idir 6.00 r.n. agus 4.00 i.n.

Níos Mó ná Dhá Oiread Níos Airde ná an Teorainn de 22 µg /100ml (Anáil)

Bhí 55% de na samplaí a cuireadh ar fáil níos mó ná dhá oiread níos airde ná an teorainn sin.

Inscne maidir le Samplaí ó Thástáil Fhianaiseach ar Anáil

Bhí líon na dtiománaithe fireannacha a raibh orthu samplaí anála a sholáthar thar a bheith níos mó ná líon na dtiománaithe bainneannacha, agus an cóimheas idir mná agus fir comhionann le 7:1.

Tábla 8

Próifíl Inscne na Samplaí – Anailís ar Alcól san Anáil

Inscne	2015		2014	
Fireannach	3,840	88%	4,180	88%
Bainneannach	509	12%	580	12%

Tábla 9

Próifíl Aoise na Samplaí - Anailís ar Alcól san Anáil

Próifíl Aoise	2015		2014	
	Líon	%	Líon	%
≤ 24	780	18	828	17
25 – 34	1,364	32	1,493	32
35 – 44	1,014	23	1,127	24
45 – 54	698	16	701	15
≥55	493	11	548	12
Ní Luaitear	0		1	

Taighde

Chuir an Biúró tús le tionscadal taighde chliniciúil i gcomhar le comhpháirtithe cliniúla chun breathnú ar fheidhmiú na scamhóg agus cumas tiománaithe samplaí a sholáthar le haghaidh tástáil fhianaiseach ar anáil.

Finné Gairmiúil

Is é an réimse a bhaineann le sábháilteacht um thrácht ar bhóithre a fhorfheidhmiú, agus go háirithe tiomáint faoi thionchar ábhar meisciúil (alcól agus drugaí araon), an réimse is mó dlíthíocht i bhfearann an dlí choiriúil in Éirinn. Bíonn an Biúró rannpháirteach maidir le comhairle a thabhairt i leith cásanna agus trí bhíthin na n-eolaithe dá chuid glacann sé páirt i gcásanna faoi bhráid na gCúirteanna.

In 2015 bhí leibhéal an tinrimh i gcúirteanna ag finnítithe an Bhiúró cosúil leis an mbliain roimhe agus bhí foireann an Bhiúró i láthair ocht n-uaire. Glaodh ar Phríomh-Anailísí EBT chun fianaise a sholáthar maidir le dhá chás cúirte a bhain le EBT (tástáil fhianaiseach ar anáil). D'fhreastail an tArd-Anailísí agus an tArd-Anailísí ar scor ar chás amháin agus d'fhreastail Anailísithe ar thrí chás eile a bhain le halcól san fhuil agus san fhual. D'fhreastail an Príomh-Anailísí Drugaí ar aon chás cúirte amháin a bhain le drugaí san fhuil/san fhual (DUID).

Dearbhú Cáilíochta

Choinnigh an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre an Creidiúnú ISO 17025 dá chuid in 2015 maidir leis na 4 réimse a leanas: Anailís ar alcól san fhuil agus san fhual; Anailís ar dhruaí; Tástáil Fhianaiseach ar Anáil; agus Réamhthástáil ar Anáil.

Oibríonn an Biúró Raon Feidhme Solúbtha; leis sin is féidir tástálacha nua le haghaidh drugaí a chur le raon feidhme creidiúnaithe an Bhiúró de réir mar a dhéantar iad a fhorbairt intí. Déantar liosta de thástálacha creidiúnaithe breise (LAAT) a choimeád mar chuid den phróiseas um raon feidhme solúbtha. Cuireadh roinnt modhanna tástála le haghaidh Drugaí i Sreabhán Béil leis an Liosta in 2015 a dhéanfar a athbhreithniú ag INAB go luath in 2016.

Faisnéis Airgeadais

Faigheann an Lia-Bhiúró um Sábháilteacht ar Bhóithre a chuid airgid ó Dheontas Bliantúil as an Vótáil le haghaidh na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. B'ionann an leithdháileadh deontais iomlán don Bhiúró in 2015 agus €4,267,000.

Rialachas Corparáideach

Oibríonn Bord an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre de réir an Chóid Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Tá an Bord freagrach don Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt agus don Roinn Airgeadais. Tagann an Bord le chéile go rialta agus tá sé freagrach as bainistíocht cheart an Bhiúró. Déanann sé cinntí straitéiseacha móra agus déanann sé athbhreithniú ar straitéis bainistíochta riosca an Bhiúró agus ar na próisis rialaithe ar bhonn bliantúil.

Comhaltaí an Bhoird

Comhdhéantar Bord an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre de chuig chomhalta (agus an Stiúrthóir san áireamh) agus ceapann an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt an Bord.

Ainm	Post	Taifead Tinrimh
An tOllamh Cecily Kelleher	Cathaoirleach	4 as 4
An tOllamh Denis Cusack	Comhalta an Bhoird agus Stiúrthóir	4 as 4
An tUasal Nicola Hayes	Comhalta an Bhoird	4 as 4
An tUasal Philip Joyce	Comhalta an Bhoird go dtí 31 Márta 2015	0 as 0
An Dr Niall McNamara	Comhalta an Bhoird go dtí 31 Márta 2015	0 as 0
An tUasal Paul Burns	Comhalta an Bhoird ó 1 Aibreán 2015	4 as 4
Dr. Declan Bedford	Comhalta an Bhoird ó 1 Aibreán 2015	4 as 4

Ballraíocht agus Cruinnithe an Bhiúró

Le linn 2015 rinne an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre ceithre chruinniú a thionól. Tionóladh na cruinnithe sin an 21 Bealtaine 2015, 23 Iúil 2015, 1 Deireadh Fómhair 2015 agus 17 Mí na Nollag 2015.

Sceideal na dTáillí agus na Speansas Comhiomlán a Íocadh do Stiúrthóirí le linn 2015

Le linn 2015 íocadh na táillí a leanas:

Comhalta an Bhoird	CINEÁL NA TÁILLE	ÍOCTHA
An tUasal Philip Joyce, Comhalta	Táille do chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin Bhoird Chomhlachtaí an Stáit	€1,496
An Dr Niall McNamara	Táille do chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin Bhoird Chomhlachtaí an Stáit	€1,496

An tUasal Paul Burns	Táille do chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin Bhoird Chomhlachtaí an Stáit	€4,489
An Dr Declan Bedford	Táille do chomhaltaí Neamhfheidhmiúcháin Bhoird Chomhlachtaí an Stáit	€4,489

Comhlíontacht

Tá áthas ar an mBord a thuairisciú gur chomhlíon an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre forálacha ábhartha an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú sa bhliain dar dheireadh 31 Mí na Nollag 2015. Rinneadh iniúchadh inmheánach a chur chun feidhme.

Na hAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí

Ní raibh aon leasanna ag comhaltaí an Bhoird a bhí in oifig ag 31 Mí na Nollag 2015 chun críocha na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí 1995 agus 2001.

An Coiste Iniúchta

Déanann an Coiste Iniúchta athbhreithniú ar aon ghné a bhaineann le cúrsaí airgeadais an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre. Oibríonn an coiste faoi théarmaí tagartha foirmiúla. De ghnáth bíonn comhaltaí an Choiste i láthair ag cruinnithe agus déanann sé tuairisciú don Bhord ar bhonn leathbhliantúil.

Iniúchadh Airgeadais Seachtrach

Rinne an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste an t-iniúchadh bliantúil ar Ráitis Airgeadais 2014 le linn 2015. Ní dhearnadh aon saincheistanna suntasacha a ardú i gcúrsa an iniúchta.

Iniúchadh Inmheánach

Is gné ríthábhachtach í feidhm an iniúchta inmheánaigh maidir leis an mBord a chur ar an eolas faoi éifeachtacht chóras an rialaithe airgeadais inmheánaigh. Oibríonn an t-iniúcháir inmheánach de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Ullmhaíodh tuarascáil an Iniúchta Inmheánaigh maidir le 2015.

Soláthar

Is é córas tairisceana iomaíche an beartas normálta a úsáideann an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre sa phróiseas soláthair. Dearbhaítear leis gur chomhlíon sé nósanna imeachta soláthair agus Treoracha ábhartha ón AE de réir mar atá leagtha amach ag an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú le linn 2015.

Pleanáil Straitéiseach

Rinne an Biúró an Plean Straitéiseach Bliantúil dá chuid do 2016 a thiomsú mar aon leis an bPlean Straitéiseach Cúig Bliana do 2016-2020 dá chuid agus cuireadh an dá straitéis ar aghaidh chuig an Aire. Leagtar príomhchuspóirí an Bhiúró amach thar na blianta le teacht leis na Pleananna in éineacht lena phríomhghníomhaíochtaí chun na cuspóirí sin a bhaint amach. Is féidir an dá straitéis a bhreathnú ar láithreán gréasáin an Bhiúró.

Íocaíocht Phrap as Cuntas

Admhaíonn an Bord go bhfuil freagracht aige maidir le comhlíontacht a chinntiú i dtaca leis an Acht um Íocaíocht Phrap as Cuntais. Faoi chomhaontú leis an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath, íoctar soláthraithe sa chéad chéim ag an gColáiste agus ansin déanann an Bord an Coláiste a aisíoc. Is é beartas an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre chun a chinntiú go ndéantar gach sonrasc a íoc go prap. Tá riachtanas ar an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath, mar comhlacht na hearnála poiblí, riachtanais an Achta a chomhlíonadh maidir le híocaíochtaí do sholáthraithe i dtaca le hearraí nó seirbhísí a sholáthar agus dá bhrí sin tá nósanna imeachta thar a bheith docht i bhfeidhm aige.

I gcás líon beag de sholáthraithe, nuair a faigheann an Biúró sonrasc déanann sé íocaíocht a eisiúint le seic go díreach chuig an soláthraí. Ní féidir ach dearbhú réasúnta agus ní dearbhú absalóideach a sholáthar leis na rialuithe maidir le próiseáil sonrasc, nótaí creidmheasa agus déileáil le hagóidí soláthraithe i gcoinne neamhchomhlíonadh ábharach an Achta.

RÁITEAS MAIDIR LE RIALÚ AIRGEADAIS INMHEÁNACH

Freagracht maidir le Rialú Inmheánach

Ar son Chomhaltaí an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre, admhaím ár bhfreagracht as a chinntiú go ndéantar córas rialaithe airgeadais inmheánaigh éifeachtach a choimeád agus a oibriú.

Ní féidir ach dearbhú réasúnta agus ní dearbhú absalóideach a sholáthar leis an gcóras go ndéantar sócmhainní a chosaint, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go ceart, agus go ndéantar earráidí ábharacha nó mírialtachtaí eile a chosc nó a bhrath i dtréimhse thráthúil.

Nósanna Imeachta Rialaithe Príomhúla

Leag an Biúró na nósanna imeachta príomhúla a leanas amach atá deartha chun rialú airgeadais inmheánach éifeachtach a sholáthar laistigh den Bhiúró. D'aontaigh an Biúró go bhfuil an Stiúrthóir agus an fhoireann freagrach as cúrsaí oibríochtúla. Déanann an Stiúrthóir tuairisciú don Bhord ag na cruinnithe dá chuid, agus rinneadh ceithre chruinniú dá leithéid a thionól in 2015

Leag an Biúró amach na nósanna imeachta airgeadais agus na cleachtais tarmligin dá chuid d'fhonn timpeallacht rialaithe fhollasach a chinntiú atá oiriúnach do ghníomhaireacht leathstáit bheag. Tá Coiste Iniúchta ag an mBiúró chun tacú le dearbhú cáilíochta ar nósanna imeachta airgeadais. Rinne an Coiste dhá chruinniú a thionól in 2015 agus rinne sé iad a thuairisciú don Bhiúró.

Tá córas an rialaithe inmheánaigh ar airgeadas bunaithe ar chreat faisnéise bainistíochta rialta, ar nósanna imeachta riaracháin lena n-áirítear deighilt na ndualgas, agus ar chóras tarmligin agus cuntasachta. Áirítear na nithe a leanas leis go háirithe:

- Córas buiséadaithe cuimsitheach le buiséad bliantúil a dhéantar a athbhreithniú agus a chomhaontú ag an mBiúró.
- Athbhreithnithe rialta ag an mBiúró ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla lena léirítear feidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí.
- Spriocanna a shocrú chun feidhmíocht airgeadais oibríochtúil agus feidhmíocht eile a thomhas.
- Disciplíní foirmiúla um bainistíocht tionscadail.

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh ag an mBiúró, a oibrítear de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Déantar monatóireacht agus athbhreithniú an Bhiúró ar éifeachtacht chóras an rialaithe inmheánaigh ar airgeadas a threorú ag obair an iniúcháir inmheánaigh, ag an gcoiste iniúchta agus ag feidhmeannas an Bhiúró ag a bhfuil an fhreagracht le haghaidh an creat de rialuithe airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil, agus ag tráchtanna a dhéanann an t-Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste sa tuarascáil dá chuid, de réir mar is infheidhme.

Athbhreithniú Bliantúil ar Rialuithe

Rinne an Biúró athbhreithniú ar éifeachtacht chóras an rialaithe inmheánaigh ar airgeadas dá chuid maidir le 2015 de réir na riachtanas.

An tOllamh Cecily Kelleher
Cathaoirleach

Saoráil Faisnéise

Le linn 2015 fuair an Biúró iarratas amháin agus pléadh leis ar shlí riaracháin taobh amuigh de Shaoráil Faisnéise.

Soláthar Foirne

Lean an Biúró le linn 2015 chun oibriú laistigh dá líon foirne de réir an Chreat Rialaithe Fostaíochta.

Rinneadh athruithe ar fhoireann an Bhiúró le linn na bliana tar éis daoine ag iarraidh as oifig laistigh de na réimsí riaracháin agus eolaíochta.

Lean an fhoireann iomlán le solúbthacht a thaispeáint d'fhonn a chinntiú go ndearnadh gach clár a choimeád agus gur tugadh an cúnamh riachtanach do na tionscadail bhreise.

Cairt Eagraíochta

Cúrsaí agus Comhdhála ar a bhfreastail an Fhoireann in 2015

1.	D'fhreastail triúr Anailísithe Sinsearacha ar chúrsa ceithre lá maidir le Nautilus a Bhainistiú i gCarraig Dubh, Baile Átha Cliath, ón 12 go 12 Eanáir 2015.
2.	D'fhreastail Cúntóir Feidhmiúcháin ar chúrsa dhá uair maidir le Ríomhsholáthar an 14 Eanáir 2015 i COBÁC.
3.	D'fhreastail Freastalaí Saotharlainne ar Cheardlann aon lae maidir le Feasacht um Shábháilteacht Gáis an 14 Eanáir 2015 i COBÁC.
4.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar an 23ú Comhdháil de chuid Comhdháil Acadamh Idirnáisiúnta um Leigheas Dílíthiúil agus chuir se páipéar i láthair ansin ón 19 go 21 Eanáir 2015 in Dubai, AEA.
5.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar Fhoghrúpa leathlae: Mí-úsáid Drugaí agus Alcól, Grúpa Oibre RCPI maidir le Míochaine Tráchtá á i gColáiste Ríoga Lianna na hÉireann, Baile Átha Cliath an 26 Eanáir 2015.
6.	D'fhreastail ceithre Anailísithe ar chúrsa dhá lá maidir le hOiliúint GC an 10 agus 11 Feabhra 2015 Cambridgeshire, Sasana.
7.	D'fhreastail Príomh-Anailísí ar chruinniú aon lae de Chumann Tocsaineolaithe Fóirínseacha na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann (UKIAFT) an 27 Feabhra 2015 ag Comhlachas na Loingseoireachta, Londain, Sasana.
8.	D'fhreastail beirt Anailísithe Sinsearacha ar sheimineár dhá uair maidir le Réiteach Saotharlainne Comhtháite Uathoibríthe i dTimpeallacht Rialáilte a Bhaint Amach an 3 Márta 2015 ag Foras Bainistíochta na hÉireann, Áth an Ghainimh.
9.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar an bPainéal Comhairleach Míochaine maidir le hAlcól, Drugaí agus Tiomáint, ag Roinn an Iompair an 11 Márta agus an 16 Meán Fómhair 2015 i Londain, Sasana.
10.	Rinne an Stiúrthóir láithreoireacht ag Comhdháil Míochaine Earraigh de chuid Dhámh ICGO Luimnigh maidir le Sláinte agus Tiomáin – nuashonrú 2015 do dhochtúirí míochaine in Zermatt, an Eilvéis an 15 Márta 2015.
11.	D'fhreastail Cúntóir Feidhmiúcháin agus beirt Anailísithe ar chúrsa leathlae maidir le MC Excel Core an 26 Márta agus an 29 Aibreán 2015 faoi seach.
12.	Rinne an Stiúrthóir láithreoireacht maidir leis an mbille um Thrácht ar Bhóithre agus tiomáint faoi thionchar drugaí faoi bráid Chomhchoiste an Oireachtais maidir le hIompar agus Cumarsáidí, Baile Átha Cliath, an 16 Aibreán 2015.

13.	D'fhreastail Anailísí Sinsearach ar chomhdháil 6 lá de chuid Chumann Idirnáisiúnta na Tástála Ceimiceán (IACT) in Newport, Rhode Island, SAM ón 19 go 24 Aibreán 2015.
14.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar Chomhdháil de chuid Dhámh na Míochaine Fóiréinsí agus Dílíthiúla in Bournemouth, Londain an 1 agus 2 Bealtaine 2015.
15.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar Ghrúpa Oibre RCPI maidir le Míochaine Tráchtá ag gColáiste Ríoga Lianna na hÉireann, Baile Átha Cliath ón 11 go 12 Bealtaine 2015.
16.	D'fhreastail beirt Anailísithe ar chomhdháil bhliantúil aon lae Chumann Mais-speictriméadrachta na hÉireann (IMSS) ag an Óstán Red Cow, Baile Átha Cliath an 13 Bealtaine 2015.
17.	D'fhreastail Anailísí Sinsearach amháin agus beirt Anailísithe ar sheimineár dhá uair maidir le Léargais Nua ar Shamplaí a Ullmhú, Crómatagrafaíocht agus HPLC an 13 Bealtaine in Institiúid Conway, COBÁC.
18.	D'fhreastail an tArd-Anailísí agus Anailísí ar chomhdháil aon lae de Chumann Tocsaineolaithe Fóiréinseacha na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann (UKIAFT) an 15 Bealtaine 2015 in Teddington, Sasana.
19.	D'fhreastail beirt Anailísithe, Anailísí Sinsearach, Cúntóir Feidhmiúcháin Sinsearach agus Freastalaí Fáiltithe Sinsearach ar chúrsa leathlae maidir le MS Excel Expert an 28 Eanáir, 24 Samhain, an 16 Meitheamh agus an 30 Meitheamh 2015 faoi seach.
20.	D'fhreastail an tArd-Anailísí agus Cúntóir Feidhmiúcháin ar chruinniú an Ghrúpa Oibre Saotharlainne Paradigm an 16 Meitheamh 2015 ag an tSaotharlann Stáit, Co. Chill Dara.
21.	D'fhreastail an tOifigeach Teicniúil Sinsearach ar Chomhdháil Forbartha Oifigigh Theicniúil aon lae an 17 Meitheamh 2015 i COBÁC.
22.	D'fhreastail Príomh-Anailísí agus Anailísí Sinsearach ar chruinnithe na hEagraíochta idirnáisiúnta um Méadreolaíocht Dhlíthiúil (OIML) ón 29 go 30 Meitheamh i mBeirlín.
23.	D'fhreastail an tOifigeach TF ar chúrsa oiliúna cúig lá maidir le MS SQL Server ón 27 go 31 Iúil.
24.	D'fhreastail an tArd-Anailísí ar an 53ú Chruinniú Bliantúil den TIAFT i bhFlórans ón 30 Lúnasa go 4 Meán Fómhair 2015.

25.	D'fhreastail Príomh-Anailísí Réamheolas dhá lá ar Bhainistíocht Tionscadail an 3 agus 4 Meán Fómhair 2015 ag an bhforas Riaracháin, Baile Átha Cliath.
26.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar Chomhdháil Bhliantúil Chumann Cróinéirí na hÉireann an 11 agus 12 Meán Fómhair 2015 i gCorcaigh.
27.	D'fhreastail Príomh-Anailísí agus Anailísí Sinsearach ar chomhdháil dhá lá de Chumann Tocsaineolaithe Fóirínseacha na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann (UKIAFT) an 10 agus 11 Meán Fómhair in Bournemouth, Sasana.
28.	D'fhreastail Anailísí ar Chúrsa DUID Borkenstein cúig lá ón 14 go 18 Meán Fómhair 2015 in Pennsylvania, SAM.
29.	D'fhreastail Príomh-Anailísí agus Cúntóir Feidhmiúcháin ar chúrsa 1.5 uair um MS Project an 29 Meán Fómhair agus 18 Mí na Nollag 2015 faoi seach, i COBÁC.
30.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar Chomhdháil Bhliantúil Scéim Measúnaithe Cáilíochta Sheachtraigh na hÉireann agus rinne sé láithreoireachtaí ansin an 1 Deireadh Fómhair 2015 i mBaile Átha Cliath.
31.	D'fhreastail Príomh-Anailísí agus Anailísí ar chúrsa trí huair maidir le MS Access an 20 Deireadh Fómhair 2015 i COBÁC.
32.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar an Seimineár Dí-liachta maidir le Finné Gairmiúil agus Athchóirithe an 21 Deireadh Fómhair 2015 i mBaile Átha Cliath.
33.	Ghlac beirt Anailísithe agus beirt Anailísithe Sinsearacha páirt i gcúrsa oiliúna Mass Hunter ón 21 go 23 Deireadh Fómhair 2015. Sholáthair Anthias Consulting an oiliúint inti.
34.	D'fhreastail an Stiúrthóir ar chruinniú de chuid Chumann Dí-liachta na hÉireann an 22 Deireadh Fómhair 2015 i mBaile Átha Cliath.
35.	D'fhreastail Anailísí Sinsearach ar chomhdháil 6 lá Chumann na dTocsaineolaithe Fóirínseacha (SOFT) in Atlanta, SAM, ón 18 go 23 Deireadh Fómhair 2015.
36.	D'fhreastail Anailísí Sinsearach ar Réamheolas dhá lá ar SQL an 9 agus an 10 Samhain 2015 in Áth an Ghainimh, Baile Átha Cliath.
37.	D'fhreastail cuid den fhoireann ar éagsúlacht de chúrsaí a bhain le forbairt phearsanta/cumarsáidí arna reáchtáil ag COBÁC i rith na bliana.

Ídiú Fuinnimh

Faoi ghealltanas an Rialtais chun éifeachtúlacht fuinnimh phoiblí a fheabhsú faoi 33% faoi 2020 tá an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre cláraithe ar chóras ar líne SEAI (Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann) agus déanann sé tuairisciú tríd.

Is é ídiú leictreachais agus gáis úsáid fuinnimh phríomhúil an Bhiúró, rud atá riachtanach le haghaidh saotharlann fhóiréinseach chomh maith le saoráidí coimhdeacha a reáchtáil, m.sh. téamh agus soilsiú, treamh saotharlainne, láimhseáil aeir, ríomhairí agus freastalaithe.

Baineann an Biúró úsáid as roinnt tionscnamh d'fhonn éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú. Baintear úsáid as Córas Bainistíochta Foirgnimh (CBF) chun monatóireacht agus rialú a dhéanamh ar théamh, aonaid láimhseála aeir, coire uisce (soláthar díreach uisce the) agus feananna aistarraingthe. Déantar gach ceann de cheithre urlár áitreabh an Bhiúró a bhainistiú ina n-aonar agus déantar uathrialuithe a sceidealú dá réir sin. Rinneadh bolgáin solais atá tíosach ar fhuinneamh, braiteoirí gluaiseachta agus lasca ama a fheistiú ar fud an fhoirgnimh d'fhonn ídiú fuinnimh a laghdú a thuilleadh.

Faoi láthair tá an Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre de réir sprice maidir leis an bhfeabhsú de 33% maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a bhaint amach faoi 2020.

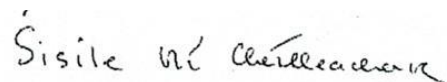
Séanadh Dílíthiúil

Tá na tuairiscí agus staitisticí laistigh den tuarascáil seo de nádúr comhdhlúite agus faisnéiseach ar bhonn ginearálta amháin. Níor cheart bheith ag brath orthu, agus orthu amháin, chun cearta dlí nó cinntí eile a chinneadh faoi na hAchtanna um Thrácht ar Bhóithre. Tugtar comhairle do léitheoirí agus úsáideoirí aon fhaisnéis ar mian leo bheith ag brath uirthi a fhíorú leis na comhairleoirí dlí dá gcuid.

**An tOllamh Denis A. Cusack,
Stiúrthóir.**

**An tOllamh Cecily Kelleher,
Cathaoirleach.**